

Filosoferen? Ja! Juist bij de zaakvakken

Wat is cultuur?

Filosofieles bij aardsrijkskunde

Bovenbouw

Vorbereiding

- Zoek op internet 10 tot 15 afbeeldingen waarbij je je kunt afvragen of het cultuur is. Suggesties: een kunstwerk, een gebouw, natuur (eikenboom, palmboom), woorden in een vreemde taal, ander schrift (Grieks/Latijn), carnaval, kleding, klederdracht, kinderen op een schoolplein, gewone en bijzondere sporten (stierenvechten, kamelenrace), pindakaas, stroopwafels, een vlag, een fiets, verschillende tafelmanieren. Print en knip de afbeeldingen uit.
- Schrijf op twee vellen papier de teksten 'Is cultuur' en 'Is geen cultuur'.

Start van de les

Vertel dat jullie vandaag het begrip cultuur gaan onderzoeken. Maak samen met de leerlingen op het bord een woordspil over het begrip cultuur.

Werkvorm: Welles-Nietes

Met de werkvorm Welles-Nietes ga je aan de hand van de afbeeldingen dieper nadenken over wat cultuur is. Leg de twee vellen papier neer. De leerlingen delen iedere afbeelding in: 'Is cultuur' of 'Is geen cultuur'.

- Geef een van de leerlingen een afbeelding.
- De leerling deelt de afbeelding in een van de categorieën in en geeft daarvoor een argument.

- Steeds wordt een nieuwe afbeelding ingebracht, die door weer een andere leerling wordt ingedeeld.
- Soms veranderen afbeeldingen van plek door een nieuw argument.

Door deze werkvorm ontstaat automatisch een uitwisseling van ideeën tussen de leerlingen.

Het filosofisch vervolgesprek

Na de Welles-Nietes-activiteit vraag je de leerlingen wat hen is opgevallen. Gebruik de opmerkingen van de leerlingen als startpunt voor het vervolgesprek. Vragen die je hierbij kunt stellen, zijn:

- Elk land heeft een eigen cultuur, geldt dit ook voor continenten?
- Heeft je eigen gezin een eigen cultuur?
- Kun je je thuis voelen in een andere cultuur?
- Is cultuur belangrijk?
- Kun je cultuur afschaffen?
- Wat blijft er over van een land als je alle cultuur weghaalt?
- Waardoor kan een cultuur veranderen?

Afronding

Kijk samen met de leerlingen naar de woordspil die aan het begin van de les is gemaakt. Vraag of er nog iets aan deze woordspil veranderd of toegevoegd moet worden.